

Wein v. J. (19020)
(unpublished)

Het Gerechtshof te 's-Gravenhage, Eerste Kamer;

Wederom gezien het door de procureur Mr. A. Mout op 21 li 1972 ter griffie van dit Hof ingediende beroepschrift v de naamloze vennootschap NAGTEGAAL N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, en het door de procureur Mr. J. M. J. W. Maussen op 24 li 1972 ter griffie van het Hof ingediende beroepschrift v de rechtspersoonlijkheid bezittende vennootschap naar het recht van de Verenigde Staten van Noord-Amerika "WEINSTEIN INTERNATIONAL CORPORATION" - verder te noemen: Weinstein - gevestigd te Minneapolis in de staat Minnesota in de Verenigde Staten van Noord-Amerika;

Gelet op het op 2 april 1973 ter raadkamer van het Hof met betrekking tot beide beroepschriften gehouden verhoor partijen, waarvan proces-verbaal is opgemaakt;

Overwegende, dat uit voormelde beroepschriften en de overgelegde stukken blijkt:

- dat op 23 mei 1967 door John Finn Jr. als arbiter, benoemd overeenkomstig de "Commercial Arbitration Rules" van "American Arbitration Association" te New York, een arbitragevonnis is gewezen, waarbij "J. Nagtegaal en Zonen, Abattoir" is veroordeeld om aan Weinstein te betalen een bedrag van U.S. \$ 6.965,93, vermeerderd met de kosten van de arbitrage van U.S. \$ 214,03;
- dat die arbitrale uitspraak op 15 januari 1970 is bekrachtigd door de daartoe bevoegde rechter in de staat Minnesota;
- dat Weinstein zich bij verzoekschrift van 24 februari 1972 heeft gewend tot de President der Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage met verzoek haar bij beschikking, uitvoerbaar bij voorraad en zonder verplichting tot zekerheidsstelling, verlof te verlenen om voormelde arbitrale beslissing,

sing in Nederland ten laste van de vennootschap onder firma J.Nagtegaal en Zonen, gevestigd te 's-Gravenhage, ten uitvoer te leggen met veroordeling van die vennootschap in de kosten van deze procedure;

- dat de President van genoemde Rechtbank na verhoor van partijen bij beschikking, uitgesproken op 23 juni 1972, Weinstein verlof heeft verleend bedoelde arbitrale uitspreken ten laste van de naamloze vennootschap Nagtegaal N.V., gevestigd te 's-Gravenhage, in Nederland ten uitvoer te leggen, met uitvoerbaarverklaring bij voorraad mits tegen zekerheidsstelling ingeval van tijdig hoger beroep van die beschikking en met veroordeling van Nagtegaal N.V. in de kosten op dit verlof gevallen, zulks na onder meer te hebben overwogen:

"De gerequesteerde heeft in de eerste plaats ter terechtzitting naar voren gebracht dat de vennootschap onder firma J.Nagtegaal en Zonen te 's-Gravenhage, waarover het verzoekschrift spreekt, sedert 19 januari 1971 is omgezet in een naamloze vennootschap die alle passieve en activa van de voormalige vennootschap onder firma heeft overgenomen.

Ter terechtzitting is de gerequesteerde er echter mee accedegegaan dat het onderhavige verzoekschrift geacht wordt gericht te zijn tegen de naamloze vennootschap Nagtegaal te 's-Gravenhage.

Ter terechtzitting heeft de gerequesteerde voorts erkend dat thans voldaan is aan de eisen van het Verdrag van Vriendschap, Handel en Scheepvaart, tussen het Koninkrijk Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika te 's-Gravenhage gesloten dd. 27 maart 1956, Tr.Bl.1956 no.40.

Gelet op het bepaalde in art. V lid 2 sub b (2) van voornoemd Verdrag is derhalve te dezen van toepassing (verklaard) he

op 26 september 1972 te Genève gesloten Verdrag nopens de uitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechtelijke uitspraken.

De gerequestreerde heeft zich er ter terechtzitting ter tegen verzet dat Wij aan verzoekster het gevraagd verlt tot tenuitvoerlegging van de onderhavige arbitrale uitspre in Nederland zullen verlenen omdat naar het oordeel van de gerequestreerde de tenuitvoerlegging van die arbitrale uitpraak in Nederland strijdig zou zijn met de openbare orde en/of met de beginselen van het publieke recht van Nederland.

Gerequestreerde heeft daarbij gewezen op het bepaald in art.1 sub e) van genoemd Verdrag van Genève nopens de te uitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechtelijke uitspraken.

De gerequestreerde heeft haar beroep op art. 1 sub e van voormeld Verdrag van Genève aldus gemotiveerd dat de derhavige arbitrale beslissing dd. 23 mei 1967 gewezen is tegen "J.Nagtegaal en Zonen, abattoir", zijnde een juridisch niet bestaande partij, immers deze aanduiding wijs geen natuurlijke persoon aan noch een rechtspersoon noch ook een ander lichaam dat in rechte kan optreden en kan worden betrokken. De gerequestreerde heeft ter terechtzitting verder nog toogd dat het hier een vraag betreft van executierecht dat tot het publiek recht moet worden gerekend, alsmede dat het Nederlands executierecht in Nederland van openbare orde is.

Verzoekster heeft ter terechtzitting het beroep van gerequestreerde op het bepaalde in art.1 sub e) van genoemd Verdrag van Genève bestreden en gesteld dat naar haar mening het onderhavige arbitrale vonnis niet strijdig is met de Nederlandse openbare orde of met beginselen van het publieke

recht, zij heeft zich daarbij beroepen op de Nederlandse rechtspraak (N.J.1964, 139).

Wij zijn van oordeel dat het door de gerequesteerde ter terechtzitting gevoerde verweer faalt. Hiertoe diene h volgende. In de eerste plaats zijn Wij met gerequesteerde van oordeel dat het Verdrag van Vriendschap, Handel en Sch vaart van 27 maart 1956 in casu van toepassing verklaart h op 26 september 1927 te Genève gesloten Verdrag nopens de uitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechte lijke uitspraken, zodat Wij laatstgemeld Verdrag in casu z len toepassen.

Het op 10 juni 1958 te New York gesloten Verdrag nop de erkenning en de tenuitvoerlegging van in het buitenland wezen scheidsrechterlijke uitspraken, Tr.Bl.1959 no.58 - d voor de Verenigde Staten van Amerika eerst in werking trad 31 juli 1970 - zullen Wij in verband met het bepaalde in a VII lid 1 van dat Verdrag ("De bepalingen van dit Verdrag geen afbreuk aan de geldigheid van multilaterale of bilate overeenkomsten, gesloten door de Verdragsluitende Staten b treffende de erkenning en tenuitvoerlegging van scheidsrec terlijke uitspraken.....") niet toepassen.

Wij nemen aan dat dit tevens in overeenstemming is m de wens van verzoekster daar deze in haar verzoekschrift h Verdrag van New York van 10 juni 1958 in het geheel niet n en ook geen vertaling heeft overgelegd van de onderhavige bitrale uitspraak van 23 mei 1967 hetgeen in art. IV lid 2 het Verdrag van New York dwingend staat voorgeschreven, te wijl art. 4 lid 2 van het Verdrag van Genève voornoemd in c verband slechts spreekt over "kan worden verlangd".

Met betrekking tot het door gerequesteerde ter terec zitting gevoerde verweer dat het door verzoekster gevraagde

verlof tot tenuitvoerlegging niet kan worden verleend omdat de onderhavige arbitrale uitspraak gewezen is tegen "J. Nagtegaal en Zonen, Abattoir", zijnde een juridisch niet bestaande partij, en dat derhalve de tenuitvoerlegging van bedoelde arbitrale uitspraak strijdig zou zijn met de Nederlandse openbare orde en beginselen van Nederlands publiek recht (art. sub e) van meergenoemd Verdrag van Genève van 26 september 1927) merken Wij tenslotte nog het volgende op.

Dit verweer faalt reeds hierom omdat onder het "Find of fact" van de litigieuze arbitrale uitspraak wordt gesproken over "J. Nagtegaal en Zonen, Abattoir, a partnership, hereinafter referred to as "Nagtegaal", is a wholesaler of meat located at The Hague, The Netherlands."

Weliswaar wordt in het "dictum" van de arbitrale uitspraak slechts gesproken over "J. Nagtegaal en Zonen, Abattoir" maar kennelijk heeft de arbiter hier de door hem reeds genoemde "partnership" op het oog, weshalve Wij van oordeel zijn dat de onderhavige arbitrale uitspraak geacht moet worden geweest te zijn tegen de partnership J. Nagtegaal en Zonen, gevestigd te 's-Gravenhage (Nederland).

In ieder geval is de - thans - gerequesteerde in de arbitrale uitspraak voldoende duidelijk aangeduid. Derhalve is naar ons oordeel ter terechtzitting niet gebleken dat de tenuitvoerlegging van de bedoelde arbitrale uitspraak strijdig zou zijn met de Nederlandse openbare orde of beginselen van publiek recht.

Ten overvloede zij nog opgemerkt dat de gerequesteerde naar ons oordeel bovendien haar recht heeft verwerkt - de onderhavige zaak loopt vanaf augustus 1967 in Nederland - en nu voor het eerst, eind mei 1972, met het door haar ter terechtzitting naar voren gebrachte formele verweer te komen

terwijl de facturen waarover de arbitrage handelde steeds gesteld ten name van "Nagtegaal en Zonen" of "Nagtegaal en Zonen Abattoir" zonder dat de vennootschap onder firma J. Nagtegaal en Zonen - gelijk gerequestreerde bij het verhoor gevraagd erkende - ooit tegen deze tenaamstelling heeft geprotesteerd of heeft ontkend identiek te zijn met "Nagtegaal en Zonen" (Abattoir)."

- dat zowel Nagtegaal N.V. als Weinstein van die beschikking in hoger beroep zijn gekomen;

- dat Nagtegaal N.V. in haar hierboven vermelde beroepschrift, waarin zij twee grieven tegen de voormelde beschikking heeft aangevoerd, aan het Hof heeft verzocht die beschikking te vernietigen en aan Weinstein haar oorspronkelijk onderzoek te ontzeggen;

- dat Weinstein in haar voormelde beroepschrift, waarin zij één grief heeft aangevoerd, aan het Hof heeft verzocht de bestreden beschikking te vernietigen en aan haar verzoek te verlenen de voornoemde arbitrale uitspraak in Nederland te uitvoeren te leggen ten laste van de vennootschap onder firma J. Nagtegaal en Zonen te 's-Gravenhage;

Overwegende, dat de eerste grief van Nagtegaal N.V. inhoudt, dat de President ten onrechte heeft overwogen dat het verweer, dat tenuitvoerlegging van de arbitrale uitspraak in Nederland strijdig is met de Nederlandse openbare orde en gewoonten van Nederlands publiek recht, faalt;

- dat deze grief moet worden verworpen, daar het Hof overeenigt met hetgeen door de President ten aanzien van bedoeld verweer (dat overigens nauwelijks als ernstig gemeen kan worden beschouwd) is overwogen en beslist;

Overwegende, dat de tweede grief van Nagtegaal N.V.

luit, dat de President ten onrechte heeft geoordeeld, dat zij haar recht om voormeld verweer te voeren heeft verweerd - dat die grief niet tot vernietiging van de bestrede beschikking kan leiden, daar het hier aangevallen oordeel van de President door hem - zoals in die beschikking uitdrukkelijk is vermeld - ten overvloede is gegeven;

Overwegende, dat de enige grief van Weinstein is, dat de President ten onrechte verloop heeft verleend de onderhavige uitspraak in Nederland ten uitvoer te leggen ten laste van de naamloze vennootschap Nagtegaal N.V. (in plaats van - zoals verzocht - ten laste van de vennootschap onder firma J.Nagtegaal en Zonen), daarbij ten onrechte doorslaggever waarde toekennende aan de eenzijdig namens de firma J.Nagtegaal en Zonen tijdens de behandeling van het verzoekschrift gedane mededeling er mede accoord te gaan, dat het verzoekschrift geacht werd te zijn gericht tegen de naamloze vennootschap Nagtegaal, die sedert 19 januari 1971 alle activa en passiva van genoemde vennootschap onder firma heeft overgenomen;

dat deze grief gegrond is, daar een overneming van alle activa en passiva als hier bedoeld niet zonder instemming van Weinstein - waarvan niet is gebleken - kon leiden tot een wijziging van de partij, tegen wie het onderhavige arbitrale vonnis moet worden ten uitvoer gelegd;

Overwegende, dat uit het vorenoverwogene volgt, dat thans uitspraak moet worden gedaan als hieronder vermeld;

BESCHIKKENDE IN HOGER BEROEP:

Verwerpt het beroep van Nagtegaal N.V. en veroordeelt haar in de kosten van dit beroep, tot deze uitspraak aan zijde van Weinstein begroot op f 625,-

ENTWINTIG gulden);

Vernietigt op het beroep van Weinstein de bestreden beschikking van de President van de Arrondissementsrechtbank 's-Gravenhage;

En opnieuw beschikkende:

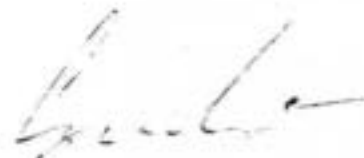
Verleent Weinstein verlof de litigieuze arbitrale uitspraak van 23 mei 1967 ten laste van de vennootschap onder firma J.Nagtegaal en Zonen, te 's-Gravenhage, in Nederland uitvoer te leggen;

Veroordeelt die vennootschap onder firma in de proceskosten van beide instanties, tot op deze uitspraak aan de van Weinstein begroot op f 250,-- (TWEEHONDERD EN VIJFTIG gulden) in eerste instantie en op f350,-- (DRIEHONDERD EN VIJF gulden) in hoger beroep.

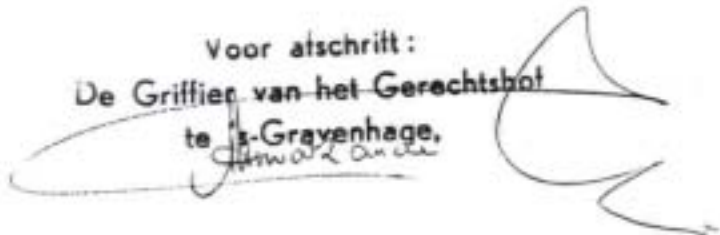
Aldus gedaan te 's-Gravenhage door Mrs.Prins, fungerend President, Braun en Erdman, Raadsheren, in tegenwoordigheid van Mr.Kolstee, Substituut-Griffier.

Uitgesproken ter openbare terechtzitting van de eerste kamer van het Hof van 19 april 1973.

13

Voor afschrift:
De Griffier van het Gerechtshof
te 's-Gravenhage.

No. 259

HOGHE RAAD (Burg. Kamer), 18 april 1969.
(Mrs. de Jong, Dublink, de Meijere, Heek-
luis en Minkenhof).

Scheidsrechtelijke uitspraak als bedoeld
in art. V van het Verdrag van vriendschap,
handel en scheepvaart tussen de Ver. Sta-
ten van Amerika en het Koninkrijk der
Nederl., welke niet voldoet aan de eisen,
gesteld in het tweede lid, onder (b), van
het genoemde artikel.

Geval waarop 986, lid 4, Rv. niet betrek-
king heeft.

*Vaststaat, dat de onderhavige in Minne-
sota gewezen scheidsochtelijke uitspraak
(nog) niet door de bevoegde rechter daar te
lande is bekrachtigd en daarom volgens de
wetten van Minnesota aldaar niet ten uitvoer
kan worden geleid. Hiervan uitgaande, heeft
het Hof terecht beslist dat de scheidsoch-
telijke uitspraak niet voldoet aan de eisen ge-
steld in art. V, tweede lid onder b) van het
Verdrag van vriendschap, handel en scheep-
vaart tussen het Koninkrijk der Nederlanden
en de Verenigde Staten van Amerika (Trb.
1956 nr. 40), omdat zij niet ten uitvoer kan
worden geleid op grond van de wetten van
Minnesota.*

*Hieraan doet niet af de verwijzing in on-
derdeel (2) van genoemde verdragsbepaling
naar het op 26 sept. 1927 te Genève gesloten
Verdrag (S. 1931, 399).*

*Art. 986, vierde lid, Rv., waarin wordt ge-
sproken van „ingeroepzaamheid der over-
geleide stukken”, heeft niet betrekking op
het zich hier voordoiende geval dat de bui-
tenlandse rechter, wiens beslissing moet
worden overgelegd om in Nederland tenuit-
voerlegging van een buitenlandse arbitrale
uitspraak te kunnen verkrijgen, geen beslis-
sing had gegeven, toen de stukken aan de
Nederlandse rechter werden overgelegd.*

(Verdrag van vriendschap, handel en scheep-
vaart tussen de Ver. Staten van Amerika en
het Koninkrijk der Nederlanden, Trb. 1956,
40, art. V; Rv. art. 986.)

VERZOEKSCRIFT

Aan de Hoge Raad der Nederlanden.

Geeft ererbiedig te kennen:

de rechtspersoonlijkheid bezittende ven-
nootschap naar het recht van de Verenigde
Staten van Noord-Amerika „Weinstein In-
ternational Corporation”, na te noemen „ver-
zoekster”, gevestigd te Minneapolis in de
Staat Minnesota in de Verenigde Staten van
Noord-Amerika, adv. Jhr. Mr. J. A. E. van
der Does;

dat op 23 mei 1967 door John Finn Jr., in
zijn hoedanigheid van arbitrat, benoemd over-
eenkomstig de „Commercial Arbitration
Rules” van de „American Arbitration Asso-
ciation” in een geschil tussen verzoekster en
de vennootschap onder Firma J. Nagtegaal

en Zosen, hierna te noemen gerequesteerde,
te 's-Gravenhage, een arbitraal vonnis is
gewezen, waarbij gerequesteerde is veroor-
deeld om aan verzoekster te betalen een be-
drag van U.S. dollars 6.965,93 vermeerderd
met de kosten van de arbitrageprocedure ad
U.S. dollars 214,03;

dat verzoekster, nadat zij vergeefs had ge-
tracht in der minne voldoening te verkrijgen,
conform het bepaalde in de artt. 993 juncto
985-992 Rv. zich heeft gewend tot de Edel-
Achtbare Heer President van de Rb. te
's-Gravenhage;

dat genoemde Pres., na verhoor der pp.
zoals voorgeschreven in art. 987 Rv., bij
beschikking van 29 sept. 1967, welke hierbij
in het geding wordt gebracht, aan verzoek-
ster verlof heeft verleend de bovenbedoelde
arbitrale uitspraak ten laste van gereques-
teerde in Nederland ten uitvoer te leggen,
met uitvoerbaarverklaring bij voorraad en
verwijzing van gerequesteerde in de kosten;

dat, nadat gerequesteerde zich in appel
had voorzien, het Hof te 's-Gravenhage bij
beschikking van 24 okt. 1968, welke hierbij
in het geding wordt gebracht en waarvan de
inhoud mag worden geacht hier te zijn in-
gelast, de beschikking van de Pres. heeft
vernietigd en het oorspronkelijk verzoek van
verzoekster tot cassatie heeft afgewezen, met
verwijzing van verzoekster in de kosten;

dat verzoekster tot cassatie zich door
laatstgenoemde beschikking gegriefd gevoelt
en daartegen aanvoert de navolgende mid-
delen van cassatie:

I. S. of v. t. van het Recht, in het bij-
zonder van de artt. 65, eerste lid, en 66
Grondwet en art. 992 Rv., art. V, tweede lid,
van het op 27 maart 1956 te 's-Gravenhage
gesloten Verdrag van vriendschap, handel en
scheepvaart tussen het Koninkrijk der Ne-
derlanden en de Verenigde Staten van Ame-
rika (Trb. 1956 nr. 40), art. 1 van het
Verdrag, nopens de tenuitvoerlegging van in
het buitenland gewezen scheidsochtelijke
uitspraken, gesloten te Genève op 26 sept.
1927 (Stbl. 1931 S. 399) en art. 993 jo.
985-987 Rv.;

doordat het Hof, ten onrechte, heeft ge-
oordeeld en beslist gelijk in bovengenoemde
beschikking, waarnaar ten dezen wordt ver-
wezen, is geoordeeld en beslist, te weten dat
met betrekking tot bovengenoemde arbitrale
uitspraak, (waarvan vaststaat dat deze nog
niet door de bevoegde Amerikaanse rechter
is bekrachtigd en mitsdien volgens de wet-
ten van de plaats waar die uitspraak is ge-
wezen nog niet ten uitvoer kan worden ge-
leid) volgens bovengenoemd verdrag van
vriendschap, handel en scheepvaart tussen
Nederland en de Verenigde Staten geen ver-
lof tot tenuitvoerlegging kan worden ge-
geven, omdat de onderhavige uitspraak niet
zou voldoen aan de eisen, daarvoor in dit
verdrag gesteld;

Toelichting:

a) Het Hof heeft geoordeeld dat de be-
schikking, ten aanzien waarvan het exequa-
tur werd gevraagd, niet voldeed aan de in art.
V, tweede lid, van het verdrag van vriend-

schap, handel en scheepvaart, gestelde eis dat de uitspraak definitief moet zijn en ten uitvoer moet kunnen worden gelegd op grond van de wetten van de plaats waar de uitspraak is gewezen. Volgens het Hof zou deze eis inhouden dat de scheidsrechterlijke uitspraak ter plaatse in de Verenigde Staten door de bevoegde rechter moet zijn bekrachtigd.

Deze voorwaarde wordt echter in de door het Hof gereleveerde zinsnede uit de verdragstekst niet gesteld, ook niet waar deze spreekt van „ten uitvoer kunnen worden gelegd”. Deze uitdrukking betekent niet dat executie zonder verdere tussenkomst van de overheidsrechter mogelijk moet zijn. Zij betekent slechts dat executie mogelijk moet zijn. Verzoekerster moge ten dien aanzien nog wijzen op art. 985 en 993 Rv. waar sprake is van een beslissing welke in Nederland „uitvoerbaar is”. Het woord „uitvoerbaar” houdt ook daar niet in dat de tenuitvoerlegging ter hand zou kunnen worden genomen zonder voorafgaand rechterlijk verloop. Immers, deze bepaling regelt juist op welke wijze zodanig verloop kan worden verkregen.

b) Bovendien, ook al zou men aan de door de verdragswetgever gebezigde uitdrukking „definitief zijn en ten uitvoer kunnen worden gelegd” in het algemeen, anders dan hierboven is betoogd, de betekenis mogen toekennen welke het Hof daaraan geeft, dan nog zou een dergelijk oordeel t.a.v. de onderwerpelijke verdragsbepaling onjuist zijn. De verdragswetgever heeft namelijk zijn bedoeling verduidelijkt door aan het eind van art. V van het Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart te bepalen, dat in Nederland in de deze verdragsbepaling bedoelde uitspraken behandeld zullen worden als uitspraken bedoeld in het hierboven genoemde Verdrag van Genève. De interpretatie van het tweede lid van bedoeld art. V dient in het licht hiervan plaats te vinden.

Volgens het bedoelde Verdrag van Genève wordt (art. 1 lid 2) voor de tenuitvoerlegging van een in het buitenland gewezen, scheidsrechterlijke uitspraak met betrekking tot de rechtskracht ervan geen andere eis gesteld dan dat de uitspraak moet zijn definitief, waaronder blijkens art. 1 (lid 2 aanhef en onder d) wordt verstaan dat tegen deze uitspraak geen verzet, beroep of cassatie meer mogelijk is en dat niet bewezen wordt dat een geding om de geldigheid van de uitspraak te hetwisten aanhangig is. Dat de rechter van de plaats, waar de ten uitvoer te leggen uitspraak is gewezen, deze zou moeten hebben bekrachtigd of van een exequatur voorzien wordt mitsdien door het Verdrag van Genève niet vereist. Vgl. ook P. Sanders in Arbitrage International Commercial/International Commercial Arbitration, uitg. U.I.A., deel II, blz. 296/297, 318/319, Arbitrale Rechtspraak 1958 blz. 227, Franssen van de Putte A.R. 1964 blz. 160). Dat onder de werking van het Verdrag van Genève het verkrijgen van een exequatur bij de bevoegde rechter ter plaatse, waar het ten uitvoer te leggen arbitrale vonnis was ver-

kregen, de gemakkelijkste manier was om aan te tonen dat de te executeren uitspraak „definitief” was, in de zin van art. 1 lid 2 sub d van het Verdrag van Genève, zoals de juistgenoemde schrijvers betogen, doet daaraan niet af: het staat degene die het exequatur verzoekt vrij, dit op andere wijze aan te tonen.

c) Bovendien is het de bedoeling van de Partijen bij het Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart geweest dat ieder der beide landen aan de in art. V bedoelde arbitrale uitspraken de beste behandeling geeft, welke in zijn rechtsstelsel met betrekking tot in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken bekend is. Zulks is door de Nederlandse regering uitdrukkelijk verklaard in de M. v. T., behorende bij het wetsontwerp dat heeft geleid tot de Rijkswet van 5 sept. 1957, S. 364, houdende goedkeuring van het op 27 maart 1956 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika enz. (Vgl. Bijl. Hand. Tweede Kamer, 1955/1956, nr. 4338 (R 38) no. 2 blz. 5). Slechts bezwaren, verband houdende met de Constitutie van de Verenigde Staten, hebben verhindert dat in het verdrag de regeling van het Verdrag van Genève geheel werd overgenomen. Vgl. over deze bezwaren H. Walker Jr. bij M. Domke, International Trade Arbitration, blz. 52 en 53; de daar besproken standaardclausule, welke de Amerikaanse regering in vele vriendschapsverdragen heeft laten opnemen, heeft kennelijk ook model gestaan voor art. V lid 2 van het vriendschapsverdrag met Nederland. Naar t.a.p. blijkt, is de bedoeling van de clausule te bewerkstelligen dat arbitrale uitspraken uit het ene land „effectuation” zullen verkrijgen in het andere land in de mate waarin zulks in dat andere land bij aldaar gegeven uitspraken het geval zal zijn.

Door het stellen van de voorwaarde dat een in de Verenigde Staten gewezen scheidsrechterlijke uitspraak aldaar door de bevoegde rechter moet zijn bekrachtigd heeft het Hof de bedoeling van de verdragswetgever, zoals deze is neergelegd in het Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart tussen Nederland en de Verenigde Staten, miskend. Zou de opvatting van het Hof juist zijn, dan zou de positie van in Amerika gewezen scheidsrechterlijke uitspraken hier te lande slechter zijn dan die, welke krachtens het Verdrag van Genève aan uitspraken uit andere landen toekwam. Het voorschrijven van een gunstige behandeling van in de Verenigde Staten gewezen arbitrale uitspraken, gelijk art. V lid 2 slotzin van het Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart doet, houdt in dat de algehele positie van die uitspraken niet een inferieure mag zijn.

De bezwaren, verband houdende met de Constitutie van de Verenigde Staten, golden uiteraard niet voor de Nederlandse regering. Deze bezwaren verhinderden, dat beide landen het Verdrag van Genève zouden toepassen. Maar niet is in te zien, waarom de

Nederlandse regering aan in de Verenigde Staten tot stand gekomen arbitrale uitspraken een mindere positie zou willen geven dan die welke bij de toepassing van het Verdrag van Genève zou ontstaan.

d) Het discriminerende effect, dat 's Hofs zienwijze meebrengt ten opzichte van in de Verenigde Staten gewezen scheidsrechterlijke uitspraken, wordt nog versterkt doordat tussen Nederland en vele andere staten niet meer geldt het verdrag van Genève, maar het op 10 juni 1958 te New York gesloten Verdrag nopens de erkenning en de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken (Trbid. 1958 nr. 145 en 1959 nr. 58), welk verdrag aan buitenlandse scheidsrechterlijke uitspraken een nog gunstiger positie geeft dan het Verdrag van Genève deed (Vgl. P. Sanders t.a.p. en Franssen van der Putte, A.R. 1964 blz. 256). Uit de omstandigheid dat ook de Verenigde Staten overwegen, tot het verdrag van New York toe te treden (Vgl. Sanders A.R. 1968 blz. 221) blijkt, hoezeer het oordeel van het Hof in strijd komt met in Nederland en in de Verenigde Staten bestaande opvattingen. Aangenomen kan worden dat, indien de verdragswetgever in 1956 niet met het Verdrag van New York rekening had kunnen houden, hij naar dit verdrag, in plaats van naar het Verdrag van Genève, zou hebben verwezen.

II. S. of v. t. van het Recht, in het bijzonder van de bij het eerste cassatiemiddel aangehaalde artikelen en art. 1954 B.W.:

doordat het Hof, ten onrechte, heeft geoordeeld en beslist gelijk in bovengenoemde beschikking, waarnaar te deszen wordt verwezen, is geoordeeld en beslist, te weten dat het Hof de zaak niet eigener beweging overeenkomstig art. 986 lid 4 Rv. heeft aangehouden en zelfs geen termen aanwezig achtte om te voldoen aan het verzoek van geint. (thans verzoekster tot cassatie) om, zo het Hof mocht oordelen dat ook voor executie in Nederland bekrachtiging door de daartoe bevoegde Amerikaanse rechter noodzakelijk zou zijn, deze zaak aan te houden totdat deze bekrachtiging zou hebben plaatsgevonden.

Toelichting:

a) Het hier aangevochten oordeel van het Hof houdt in dat het naar de opvatting van het Hof aan de Rechter zou vrijstaan, een verzoek als het onderhavige niet in te willigen. Deze opvatting is echter in strijd met het bepaalde in art. 986 lid 4 Rv., dat blijkens het bepaalde in art. 993 Rv. ook in deze zaak van toepassing was. Volgens deze bepalingen had aanhouding, desnoods ambtshalve, moeten volgen.

b) Uit het bepaalde in art. 986 lid 4 Rv. zou kunnen worden afgeleid dat de wetgever ervan is uitgegaan dat bij een verzoek om verlof tot tenuitvoerlegging van een buitenlandse rechterlijke of arbitrale beslissing alle relevante stukken, desnoods na ambtshalve aanhouding, in het geding zullen komen. Indien verzoekster andermaal bij de Nederlandse Rechter een verzoek om verlof tot tenuitvoerlegging zou indienen zou deze Rech-

ter derhalve wellicht kunnen beslissen dat in verband met het blijkens art. 986 lid 4 Rv. door de wetgever gehuldigde systeem een tweede verzoek niet mogelijk is (ne bis in idem). Daarom stelt verzoekster, teneinde op dit punt zekerheid te verkrijgen, dat het Hof ten onrechte heeft geoordeeld, dat verzoekster zich andermaal tot de bevoegde Nederlandse Rechter zou kunnen wenden ter bekoming van een exequatur.

dat verzoekster hierbij in het geding houdt, behalve de bovengenoemde uitspraken van de Pres. van de Rb. te 's-Gravenhage en van het Hof te 's-Gravenhage, het gehele procesdossier, bevattende alle stukken welke in beide instanties door pp. zijn geproduceerd.

Weshalve verzoekster de eer heeft te verzoeken dat het de H.R. moge behagen te vernietigen de beschikking van het Hof te 's-Gravenhage van 24 okt. 1968, met zodanige verdere beschikking zal de H.R. vernemen te behoren, kosten rechtens.

VERWEERSCHRIFT

Aan de Hoge Raad der Nederlanden

Geeft eerbiedig te kennen:

de v.o.f. J. Nagtegaal en Zonen, te 's-Gravenhage, adv. Mr. C. D. van Boeschoten, dat zij heeft kennis genomen van een door de vennootschap naar het recht van de Verenigde Staten van Noord-Amerika Weinstein International Corporation tot de H.R. gericht verzoekschrift, adv. Jhr. Mr. J. A. E. van der Does, waarbij deze vennootschap beroep in cassatie instelt tegen een door het Hof te 's-Gravenhage, Eerste Kamer, op 24 okt. 1968 tussen pp. gegeven beschikking, en naar aanleiding daarvan het navolgende in het midden brengt:

Middel I

(1) Het eigenlijke cassatiemiddel volstaat met de stelling dat de beslissing van het Hof onjuist zou zijn zonder daarvoor gronden te geven. De materiële klachten van verzoekster maken deel uit van de diverse onderdelen van de toelichting op het middel en zijn daarmee vermengd geraakt. Wat de vraag betreft of de daar ontwikkelde klachten deel van het middel uitmaken, refereert verweerster zich aan het oordeel van de H.R. In het vervolg van dit verweerschrift zal verweerster de onderdelen van de toelichting veronderstellenderwijs behandelen als onderdelen van het middel.

onderdeel a.

(2) Dit onderdeel betoogt, dat het voorschrift van art. V lid 2 onder b, van het Nederlands-Amerikaanse Verdrag van Vriendschap, Handel en Scheepvaart, dat scheidsrechterlijke uitspraken in de verdragstaten beslissend zullen zijn in procedures over de tenuitvoerlegging indien zij, o.m., „ten uitvoer kunnen worden gelegd op grond van de wetten van de plaats waar die uitspraak is geweest”, niet betekent dat de arbitrale uitspraak waarvan de tenuitvoerlegging verlangd wordt, reeds uitvoerbaar moet zijn in het land waar zij geweest is. Het vereiste

dat de uitspraak ten uitvoer kan worden gelegd in het land van herkomst zou dus niet inhouden dat de uitspraak daar een executoriale titel oplevert. Het argument dat voor deze opvatting wordt ontleend aan de artt. 985 en 993 Rv. is echter een sofisme. Verscheidene executieverdragen stellen de eis, dat een rechterlijke beslissing om elders dan in het land van herkomst geëxecuteerd te kunnen worden, uitvoerbaar moet zijn in het land van herkomst, zie b.v. Nederlands-Belgisch Executieverdrag, art. 11 lid 1 onder 2°; Benelux-Executieverdrag (nog niet in werking getreden), art. 13 lid 1 onder 2°; Nederlands-Italiaans Executieverdrag, art. 3 lid 2; Nederlands-Oostenrijks Executieverdrag, art. 5; Nederlands-Brits Executieverdrag (Trb. 1967 no. 197, nog niet in werking getreden), art. V lid 1 onder b); Ontwerp-Executieverdrag 1964 van de Haagse Conferentie voor internationaal privaatrecht, art. 4. Aan de artt. 985 en 993 Rv. kan in deze gevallen nimmer een argument worden ontleend voor de opvatting, dat uitvoerbaar in het land van herkomst slechts zou betekenen dat de uitspraak daar uitvoerbaar verklaard kan worden zoodat zij daar reeds een executoriale titel zou behoeven op te leveren: op die manier zouden verdragsbepalingen die uitvoerbaarheid in het land van herkomst, soms zelfs kracht van gewijsde, verlangen geen enkele betekenis hebben. Art. 985 Rv. bedoelt met de woorden „uitvoerbaar krachtens een verdrag of krachtens de wet” niet meer dan te verwijzen naar de gevallen waarin een vreemde uitspraak hier te lande executabel kan worden verklaard. Daarnaast regelt art. 986 Rv. o. m. de eis dat de uitspraak in het land van herkomst uitvoerbaar is, tot bewijs waarvan de verzoeker de nodige stukken moet overleggen. Die stukken moeten uiteraard het bewijs leveren dat de vreemde uitspraak in het land van herkomst een executoriale titel oplevert, c.f. o.m. van den Dungen c.s., Burgerlijke Rechtsvoering ad art. 985 en 986 Rv.

(3) De toepasselijkheid van art. V lid 2 van het Nederlands-Amerikaans Vriendschapsverdrag beperkt zich niet tot arbitrale uitspraken in Nederland of de Verenigde Staten geweest, doch strekt zich uit tot alle arbitrale uitspraken die krachtens een overeenkomst als in art. V lid 2 onder a bedoeld waar ook ter wereld tussen vennootschappen of onderdanen van de verdragspartijen worden gewezen, zie Kollwijn, *American-Dutch private International Law*, blz. 41.

Niet aannemelijk is dat een van de verdragspartijen zich heeft willen verbinden tot de tenuitvoerlegging van arbitrale uitspraken van waar ter wereld ook afkomstig zelfs als die in het land van herkomst niet uitvoerbaar zouden zijn. Bij de ratificatie van het New-Yorkse verdrag van 1958 betreffende de erkenning en tenuitvoerlegging van scheidsrechterlijke uitspraken heeft Nederland de reserve van art. 1, lid 3 gemaakt volgens welke het verdrag alleen toepasselijk is op de uitspraken gewezen op het grondgebied van een andere verdragsluitende Staat. Het

Geneefse verdrag van 1927 hield deze beperking in zijn art. 1 lid 1 eveneens in. In de betrekkingen tussen Nederland en de U.S.A. is de uitvoerbaarheid van arbitrale uitspraken uitgebreid tot die buiten deze landen verkregen. Tegenover deze vergeleken bij de arbitrageverdragen van 1927 en 1958 ongeëligiteerde uitbreiding van het aantal landen waaruit de arbitrale uitspraak afkomstig mag zijn, heeft het stellen van de eis van definitiefheid en uitvoerbaarheid in het land van herkomst redelijke zin; men weet dan tenminste dat men inderdaad met een arbitraal vonnis van doen heeft, dat ter plaatse waar het gewezen is als pp. bindend wordt beschouwd.

onderdeel b.

(4) Dit onderdeel richt zich tegen de overweging van het Hof, dat de verwijzing naar het Geneefse verdrag uitsluitend de behandeling regelt van „die scheidsrechterlijke uitspraken” en dat daaroeder te verstaan zijn de scheidsrechterlijke uitspraken bedoeld in art. V van het Vriendschapsverdrag die voldoen aan de daar gestelde eisen van definitiefheid en uitvoerbaarheid in het land van herkomst. Deze beslissing is juist. Met de verwijzing naar het Geneefse verdrag werd geregeld hoe de door een Amerikaanse partij verkregen arbitrale uitspraak in Nederland uitvoerbaar verklaard zou kunnen worden doordat die verwijzing de executur-regeling van de Uitvoeringwet op het Verdrag van 1927 toepasselijk maakte. De regeling van de artt. 985 v. Rv. die daarvoor inmiddels in de plaats is getreden bestond nog niet toen het Vriendschapsverdrag werd gesloten. Het is niet geoorloofd de verwijzing naar het Geneefse verdrag te lezen op de wijze als verzoekster doet, die de eis van uitvoerbaarheid in het land van herkomst door het Vriendschapsverdrag met zoveel woorden gesteld, weer impliciet buiten werking gesteld acht. Een uitleg van een verdrag aldus dat in hetzelfde lid van hetzelfde artikel eerst een regel wordt gesteld en vervolgens impliciet weer teruggenomen, mag men niet als bedoeling van de ontwerpers van het verdrag aanvaarden. Men kan er intussen over twijfelen of met het verdrag van 1927 zelfs een strengere eis stelt dan die van uitvoerbaarheid van de arbitrale uitspraak in het land van herkomst: volgens art. 1 lid 2 onder d van dit verdrag is vereist dat de uitspraak definitief is geworden in het land van herkomst en is zij dat niet zolang er nog verzet, beroep of voorziening in cassatie tegen open staat, en kan bovendien de tenuitvoerlegging niet worden verkregen als er een geding om de geldigheid van de uitspraak te betwisten aanhangig is. Een Nederlands arbitraal vonnis is pas dan niet meer voor aanvaarding vatbaar indien geweld a) drie maanden verstreken zijn sedert de nederlegging van het vonnis ter griffie (art. 650 Rv.) als b) de beschikking waarbij het executatur is verleend kracht van gewijsde verkregen heeft; bij wege van appel en cassatie tegen de beschikking waarbij het executatur wordt verleend — of geweigerd — wordt immers

een rechterlijke beslissing verkregen over de vraag of hetgeen zich naar het uiterlijk als arbitraal vonnis aandient dit ook werkelijk is en of dit vonnis ten uitvoer gelegd kan worden, zie H.R. 31 aug. 1918, N.J. 1918, 973; 12 okt. 1951, N.J. 1951 no. 670. Mitsdien kan men niet zeggen dat een arbitraal vonnis definitief is geworden zolang een exequatur zelfs nog niet gevraagd is en was het onder vigueur van het verdrag van 1927 tot dusverre terecht vaste praktijk een exequatur hier te vragen alvorens een verzoek tot uitvoerbaarverklaring elders werd gedaan cf. Sanders, Arbitrage International Commercial II, blz. 294, 197; III blz. 226/227. Anders voor de positie van het Nederlandse arbitrale vonnis in de U.S.A., Kollwijn, blz. 41/42.

onderdeel c.

(5) De strekking van het Vriendschapsverdrag is reeds blijkens zijn considerans het verzekeren van nationale behandeling aan de onderdanen en vennootschappen van het andere land en het voorkomen van discriminatie ten nadele van de onderdanen van het andere land. Deze eis gaat niet verder dan dat onderdanen van de U.S.A. in Nederland niet slechter behandeld worden dan Nederlanders in vergelijkbare omstandigheden. Van vergelijkbare omstandigheden is in deze zin slechts sprake bij eigen onderdanen die geen bijzondere rechten ontleen aan een verdrag dat Nederland met een andere staat gesloten heeft doch slechts de eigen interne wetgeving kunnen invoeren. Buiten de gevallen die door de arbitrageverdragen van 1927 en 1958, waarbij vele staten geen partij zijn, worden beheerst, kunnen ook Nederlanders de nakoming van een buitenlandse arbitrale uitspraak hier te lande niet anders dan langs indirecte weg verkrijgen, n.l. door het instellen van een vordering tot nakoming van de beweerde arbitrageovereenkomst. Van discriminatie ten nadele van onderdanen van de U.S.A. zou dus geen sprake zijn zolang hun dezelfde mogelijkheden worden gelaten als Nederlanders hebben om buiten verdragsverhoudingen langs de hiervoor aangeduide weg nakoming van een buitenlandse arbitrale vonnis te verkrijgen. Het Vriendschapsverdrag geeft hun meer: de mogelijkheid om op grond van dit verdrag de rechtstreekse uitvoerbaarverklaring te verkrijgen van arbitrale uitspraken die in het land van herkomst definitief en uitvoerbaar zijn. Niet-toepassing van de regelingen die op grond van de arbitrageverdragen van 1927 en 1958, waarbij de U.S.A. geen partij zijn, gelden in de rechtsbetrekkingen tussen Nederland en enkele andere staten levert geen discriminatie op. De U.S.A. kan de in die verdragen gegeven meerdere voordelen deelachtig worden door daarbij partij te worden, onder aanvaarding anderszijds van de beperking dat uit derde landen afkomstige arbitrale vonnissen niet op grond van het verdrag uitvoerbaar verklaard zullen kunnen worden.

(6) Tussen pp. staat vast, dat het Amerikaanse arbitrale vonnis waarvan uitvoerbaarverklaring hier te lande verlangd wordt, in het land van herkomst, de deelstaat Min-

nesota, niet uitvoerbaar is, omdat de daar vereiste „confirmation” door de overheidsrechter niet verkregen en niet gevraagd is. Dit doet de vraag rijzen hoe omgekeerd een Nederlands arbitraal vonnis niet voorzien van een Nederlands exequatur in de U.S.A. behandeld zou worden. Volgens het Vriendschapsverdrag geldt de regel dat een niet-Amerikaans arbitraal vonnis uitvoerbaar moet zijn in het land van herkomst en dan in de deelstaten op dezelfde voet zal worden behandeld als „awards” afkomstig uit „sister states”. In de Amerikaanse doctrine en rechtspraak wordt met betrekking tot clausules als die uit het Nederlands-Amerikaanse Vriendschapsverdrag de opvatting aangehangen, dat deze regel leidt tot de uitvoerbaarverklaring van arbitrale vonnissen die in het land van herkomst de sanctie van de overheidsrechter verkregen hebben, zie b.v. Ehrenzweig, Conflict of Laws (1962) blz. 194:

„In the several states of the U.S. these treaty obligations will be enforced in the „same measure” as awards of sister states.

„There is of course no doubt that sister state awards reduced to judgment are entitled to recognition But it has been held that, since the enforcement of awards not so reduced is a matter of „remedy”, the forum is free to follow its own public policy in refusing such enforcement”.

Men zie ook Walker, Commercial Arbitration in United States Treaties, (1956), te vinden bij Metzger, Law of international trade (1966), blz. 165 v., die op blz. 180/181 (door Kollwijn blz. 42 noot 137 onvolledig geciteerd) uiteenzet dat het o. m. van de toepasselijke wet zal afhangen of „the award must have been confirmed or reduced to judgment in the jurisdiction where rendered”. Het lijkt veilig te stellen, dat het minst genomen zeer twijfelachtig is of een Nederlandse arbitrale uitspraak niet voorzien van een Nederlands exequatur in de U.S.A. uitvoerbaar verklaard zou kunnen worden.

onderdeel d.

(7) Het beroep op het New-Yorkse arbitrageverdrag van 1958 faalt volledig omdat de U.S.A. bij dit verdrag geen partij zijn, een verwijzing naar de regels van dit verdrag in het Vriendschapsverdrag niet te vinden is, de toepasselijkheid van dit verdrag krachtens de door Nederland gemaakte reserve is beperkt tot arbitrale uitspraken afkomstig uit staten die partij bij het verdrag zijn, en discriminatie niet is gelegen in het niet toepassen van regels die alleen op grond van de bepalingen van een verdrag de rechtsbetrekkingen met een andere staat beheersen, zolang het daarbij geschapen regime ook door de eigen onderdanen niet buiten verdragsverhoudingen kan worden ingeroepen.

Middel II

(8) Ook hier zijn de klachten van verzoeker niet te vinden in het middel maar in de toelichting.

(9) De klacht over schending van art. 986 lid 4 Rv. is ongegrond. De regel dat bij ongenoegzaamheid van de overgelegde stuk-

leen aan de verzoeker gelegenheid tot aanvulling wordt gegeven slaat uiteraard slechts op het geval, dat de verzoeker stelt dat aan de vereisten voor uitvoerbaarverklaring is voldaan doch het bewijs daarvan door de overgelegde stukken nog niet volledig is bijgebracht, en niet op het geval dat tussen pp. vaststaat dat een — volgens verweerster vereiste — buitenlandse rechterlijke beslissing nog geheel ontbreekt en daarop de verlening van het exequatur afstuit. Het gaat hier niet om ongenoegzaamheid van de stukken maar om het ontbreken van een materieel vereiste voor de uitvoerbaarverklaring. In dit geval behoorde het Hof de zaak zelfs niet aan te houden, terwijl, naar het terecht heeft overwogen, door de niet-aanhouding de belangen van verzoekster niet worden geschaad, daar zij na het verstrijken van de ontbrekende Amerikaanse rechterlijke bekrachtiging van het vonnis opnieuw een exequatur hier te lande zou kunnen vragen.

(10) Verweerster legt het volledige procesdossier over, daaronder begrepen de pleitnota van de raadsman van verweerster uit de vorige instantie, met opgave van verdere literatuur en rechtspraak met name betreffende de rechtsopvatting in de U.S.A.

Weshalve het den Hoge Raad moge behagen het beroep te verwerpen met veroordeling van verzoekster tot cassatie in de kosten.

Conclusie Adv.-Gen. Mr. Rummelink.

Het eerste middel komt mij aannemelijk voor. Met requirante meen ik, dat het Hof ten onrechte heeft aangenomen dat de omstandigheid, dat de scheidsrechterlijke uitspraak gewezen in de Amerikaanse staat Minnesota niet overeenkomstig sectie 572,18 van de Statutes van die staat door de rechter was „bevestigd” — een justitiële handeling welke men te dezen met „ons” exequatur mag vergelijken — een beletsel was om te stellen, dat de uitspraak in de zin van het toepasselijke art. V van het verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart tussen ons land en de V.S. van 27 maart 1956 (Trb. 1956 no. 40, Fruin p. 1550, R.) — verderop te noemen verdrag van vriendschap — „definitief” was en „ten uitvoer (kon) worden gelegd op de plaats, waar die uitspraak (was) gewezen.”

Wij menen nl. dat, nu deze verdragswetgever in voormeld artikel onder 2 sub 1 (2) heeft gesteld, dat wat betreft de tenuitvoerlegging in Nederland de scheidsrechterlijke uitspraken zullen worden behandeld op dezelfde wijze als die bedoeld in het verdrag van Genève van 26 sept. 1927 (S. 1930, 323; 1931, S. 399) en dat „in overeenstemming (hiermee)” die uitspraken beslissend worden geacht, daarmee de eisen met betrekking tot „definitiefheid” en „executabiliteit” van het Geneefse verdrag ook hier zullen gelden.

Het lijkt mij onjuist, wat het Hof doet en wat ook door gerequireerde in haar verweerschrift wordt betoogd, deze toepasselijkheid te beperken tot de technische uitvoering

Dan komt het erop neer — en gerequireerde stelt dat in haar verweerschrift dan ook uitdrukkelijk —, dat te dezen alleen de destijds in de Uitvoeringswet van het verdrag van Genève gemaakte exequaturregeling — thans artt. 985 e.v. Rv. jo. art. 993 Rv. — van toepassing zou zijn. Niet alleen, dat deze regeling niet overtuigend is, omdat de hierboven geciteerde woorden „in overeenstemming (hiermee)” anders wat overbodig aandoen, maar bovendien — en dat is belangrijker — wijst de geschiedenis van de goedkeuringswet van het verdrag van vriendschap enz. uitdrukkelijk in andere richting. Vgl. M. v. T. (Bijl. Hand. 2e Kamer 1955/6 no. 4338 (R 38) p. 5): „In het Koninkrijk der Nederlanden zullen de arbitrale uitspraken ten uitvoer worden gelegd op de wijze, voorzien in het eerdergenoemde verdrag van Genève. Dit betekent dat *fevens* (cursivering van mij, R.) van toepassing is de wet van 21 mei 1931 S. 202 houdende voorzieningen ter uitvoering van dat verdrag”. Met andere woorden, voorop staat de toepasselijkheid van het verdrag zelf en het zou een vreemde zaak zijn, indien de kern ervan — de bepalingen 1 t/m 3 — daaronder niet zouden vallen.

Voor de vraag van de definitiefheid en de executabiliteit in de zin van het verdrag van vriendschap enz. zullen wij derhalve te rade mogen gaan bij het verdrag van Genève. Welnu: Raadpleging van de M. v. T. van de bekrachtigingswet daarvan — te vinden in W. 12087 — leert, dat aan „het exequatur van het land waar de uitspraak is gewezen geen bepaald rechtsgevolg is verbonden, (al zal dit) toch ongetwijfeld in vele gevallen als een van de bewijsstukken en inlichtingen, bedoeld in art. 4 (handelend over de overlegging van stukken, waarmee het bestaan van de scheidsrechterlijke uitspraak bewezen moet worden, R.) voor de rechter van betekenis zijn.” Ik kan hieruit geen andere conclusie trekken, dan dat een exequatur op grond van het verdrag van Genève geen noodzakelijk vereiste is voor definitiefheid en executabiliteit. Het zal dus ook niet zijn voor het verdrag van vriendschap.

Het zou trouwens ook allermint in de lijn van de ontwikkeling liggen, indien het verdrag van vriendschap een dergelijke eis in afwijking van het verdrag van Genève zou stellen. Het internationale verkeer is immers sedert de jaren dertig enorm toegenomen en het daarmee gepaarde internationale recht gaat geheel in de richting van de bevordering van deze ontwikkeling. Terecht wijst requirante in dit verband op het New-Yorkse arbitrageverdrag van 1958, dat al weer soepeler is dan het Geneefse: Daartoe is ook ons land toegetroten en de Verenigde Staten — naar men veilig mag aannemen — alleen daarom niet, omdat hun federale structuur daarvoor een beletsel was. Deswege kon in het verdrag van vriendschap het verdrag van Genève ook niet op een wijze in de U.S. toepasselijk worden verklaard. Het is over de M. v. T. bij de goedkeuring van het verdrag

Men kan in dit verband — ook weder met

requirant — voorts een beroep doen op de M. v. T. van het ontwerp goedkeuringswet van het verdrag van vriendschap, waarin wordt gesteld: „De regeling, welke tenslotte in het tweede lid, sub b, is neergelegd komt erop neer, dat ieder der beide landen aan de in het artikel bedoelde arbitrale uitspraken de bestekbehandeling geeft, welke in zijn rechtstelsel met betrekking tot in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken bekend is.” Het eisen van een exequatur voor in Amerika gewezen scheidsrechterlijke uitspraken terwijl het voor andere niet gevorderd wordt, is hiermee niet in overeenstemming. Tegenover dit alles weegt het argument van gerequireerde, dat de niet-bepijking tot uitspraken die op het grondgebied van Partijen zijn gesloten een dergelijke eis zou wettigen niet zwaar. Ik vermoed dat dergelijke uitspraken trouwens maar een klein onderdeel zullen uitmaken van het geheel.

Het komt mij voor, dat dit wel zo ongeveer de beslissende punten zijn. De vraag, of in Minnesota eventueel een Nederlandse exequatur gevraagd zou worden, welke door pp. ook wordt besproken, is niet van belang, omdat het hier nu eenmaal gaat om executie in Nederland. De aan het verdrag van vriendschap ten grondslag liggende reciprociteitsgedachte speelt te dezen geen beslissende rol, aangezien in het verdrag t.a.v. dit punt voor beide landen verschillende oplossingen „erkend” zijn. Ik heb overigens de indruk, dat de kans groot is, dat in Minnesota een Nederlandse exequatur ook niet een noodzakelijke voorwaarde voor erkenning zou zijn. Gerequireerde tracht wel aansmerlijk te maken, dat dit mogelijk anders zou zijn, maar haar argumenten komen bij niet sterk voor. Zo beroept zij zich op Ehrenzweig (A treatise on the Conflict of Laws, St. Paul, Minn. 1962 p. 194), maar als men de lezing van de aangehaalde passage voortzet — pp. 195 en 196 — stuit men eerder op de tegenovergestelde opinie. Ehrenzweig stelt hier nl. na vermeld te hebben, dat zonder — wat ik hier nu maar noem — exequatur de rechter vrij is „to follow its own public policy in refusing such enforcement” (wat op zich zelf ook al niet slaat op een noodzakelijke voorwaarde, R.), dat een dergelijke benadering de scheidsrechterlijke uitspraak tot de status van overeenkomsten zou verlagen, maar — zegt hij — „a healthy respect for the newly reinvigorated full faith and credit clause seems to have initiated an opposite trend; at least in states having modern arbitration statutes” (Open. Minnesota Statutes zijn, als ik goed zie, van 1965, R.).

Het tweede middel lijkt mij niet gegrond. Met gerequireerde meen ik, dat art. 986 lid 4 Rv. alleen slaat op ongenoegzaamheid van stukken — de tekst van de wet is duidelijk — en dat men deze toch al ver gaande verplichting tot coulançe niet mag uitdijen tot een geval als hier, waarin het gaat om eventuele materiële en formele — niet om feitelijke, bewijstechnische — onvolkomenheden.

Het eerste middel gegrond achtend, con-

cludeer ik dat Uw Raad de beschikking waarvan beroep zal vernietigen en de zaak zal terugwijzen naar het Hof teneinde de zaak verder te behandelen en te beslissen met inachtneming van de uitspraak van Uw Raad.

De Hoge Raad, enz.;

O. dat het Hof in de bestreden beschikking vermeldt dat tussen pp. vaststaat, dat de in Minnesota gewezen scheidsrechterlijke uitspraak (nog) niet door de bevoegde rechter daar te lande is bekrachtigd en daarom volgens de wetten van Minnesota aldaar niet ten uitvoer kan worden gelegd;

dat het Hof, hiervan uitgaande, terecht heeft beslist dat de onderhavige scheidsrechterlijke uitspraak niet voldoet aan de eisen gesteld in art. V, tweede lid onder b, van het Verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Verenigde Staten van Amerika, omdat zij niet ten uitvoer kan worden gelegd op grond van de wetten van Minnesota;

dat hieraan de verwijzing in onderdeel (2) van genoemde verdragsbepaling naar het op 26 sept. 1927 te Genève gesloten Verdrag nopens de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken niet afdoet, omdat volgens onderdeel (2) van de verdragsbepaling de wijze van behandeling die in Nederland wordt gegeven aan de in het Geneefse Verdrag bedoelde scheidsrechterlijke uitspraken, slechts ten deel zal vallen aan „die scheidsrechterlijke uitspraken”, dat zijn de in het voorgaande deel van de verdragsbepaling genoemde, in de Verenigde Staten gewezen, scheidsrechterlijke uitspraken die definitief zijn en ten uitvoer kunnen worden gelegd op grond van de wetten van de plaats waar de uitspraak is gewezen;

datmitsdien het eerste cassatiemiddel faalt;

dat dit evenzeer het geval is met het tweede middel, omdat art. 986, vierde lid, Rv., waarin wordt gesproken van „ongenoegzaamheid der overgelegde stukken”, niet betrekking heeft op het zich hier voordoende geval dat de buitenlandse rechter, wiens beslissing moet worden overgelegd om in Nederland tenuitvoerlegging van een buitenlandse arbitrale uitspraak te kunnen verkrijgen, geen beslissing had gegeven, toen de stukken aan de Nederlandse rechter werden overgelegd;

dat het Hof terecht heeft overwogen dat verzoekster zich opinow tot de Nederlandse rechter zal kunnen wenden, nadat de rechter te Minnesota de vereiste beslissing zal hebben genomen;

Verwerpt het beroep.

Veroordeelt verzoekster in de kosten op het beroep gevallen, welke aan de zijde van de firma J. Nagtegaal en Zonen tot heden worden begroot op f 300 voor salaris en f 32,50 aan verschotten.

Prof. mr. P. Sanders

ARBITRAGE

(a) *H.R.*, 18 april 1969, *N.J.* nr. 350; *A.R.* 574, 1969 p. 149-151. *Tenuitvoerlegging in Nederland van in Verenigde Staten gewezen arbitraal vonnis.*

De vraag, of de winnende Amerikaanse partij het in Minnesota tegen haar Nederlandse partij gewezen arbitraal vonnis hier te lande kan executeren, werd in casu beoordeeld op basis van het tussen de V.S. en Nederland gesloten Verdrag van Vriendschap, Handel en Scheepvaart (*Tijdschriftblad* 1956 nr. 40), in werking getreden 5 december 1957. De V.S. zijn immers niet toegetreden tot het Verdrag van Genève noemens de tenuitvoerlegging van in het buitenland gewezen scheidsrechterlijke uitspraken. De Conventie van New York 1958 over de erkenning en tenuitvoerlegging van buitenlandse scheidsrechterlijke vonnissen was tijdens deze procedure in de V.S. nog niet van kracht.

Onder het Vriendschapsverdrag 1956 (Artikel V lid 2 sub b) kan in Nederland alleen verlof tot tenuitvoerlegging gegeven worden indien het Amerikaanse vonnis in de V.S. definitief was en aldaar tenuitvoergelegd kan worden. Aan dit laatste vereiste was niet voldaan. Volgens de wetten van Minnesota moet het arbitrale vonnis eerst door de rechter bekrachtigd (confirmed) worden, wil het voor tenuitvoerlegging vatbaar zijn. Desondanks meende de Amerikaanse partij in Nederland te kunnen executeren. Zij beriep zich daartoe op een verwijzing aan het slot van hetzelfde artikel V naar het Verdrag van Genève: de in het Vriendschapsverdrag genoemde arbitrale vonnissen zullen in Nederland behandeld worden als uitspraken bedoeld in het Verdrag van Genève 1927. Dit Verdrag stelde volgens haar niet de eis van bekrachtiging door de rechter van het land van herkomst of van een exequatur in dat land. Volgens dit Verdrag is alleen vereist, dat de uitspraak definitief is, d.w.z. geen verzet, hoger beroep op cassatie meer mogelijk is en dat niet bewezen wordt dat een geding over de geldigheid der arbitrale rechtspraak ahangig is.

Hof en Hoge Raad verwierpen echter het beroep op deze verwijzing naar het Verdrag van Genève. Die verwijzing betreft alleen de wijze van behandeling. Zij geschiedt immers volgens het Vriendschapsverdrag voor 'die' scheidsrechterlijke uitspraken in dat Verdrag genoemd, d.w.z. arbitrale vonnissen die definitief zijn én tenuitvoergelegd kunnen worden volgens de wetten van de plaats waar het arbitrale vonnis is gewezen. Een nogal formalistisch aandoende redenering. De Amerikaanse partij kon dus onverrichterzake naar huis keren en aldaar, in Minnesota, eerst de bekrachtiging van het arbitrale vonnis door de rechter vragen. Voor de Nederlandse partij zou dit succes dus wel eens een

Pyrrhus-overwinning kunnen beduiden.

Overigens is intussen het New Yorkse Verdrag van 1958 ook voor de Verenigde Staten van kracht geworden (Public Law 91-368, 91st Congress S. 3274, July 31, 1970). Een exequatur in het land van herkomst is dan zeker niet vereist, wanneer men het arbitrale vonnis in het land van een andere Verdragspartij ten uitvoer wil leggen. De enige reserve welke Nederland bij dit Verdrag maakte, was dat het alleen van toepassing is op arbitrale vonnissen 'made in the territory of another contracting State'.

(b) *Rb. Amsterdam 6 februari 1969, N.J. 1969 nr. 369. Verzoek door (Nederlands) gedaagde in een Duitse arbitrage om voorlopig getuigenverhoor in Nederland afgewezen.*

De Rechtbank wees dit verzoek af omdat de Nederlandse wet geen bepalingen inhoudt omtrent de toelaatbaarheid van voorlopig getuigenverhoor in buitenlandse scheidsrechterlijke gedingen. Deze motivering overtuigt mij niet. De Nederlandse wet bevat evenwel bepalingen omtrent het voorlopig getuigenverhoor in een procedure voor een buitenlandse rechter. Evenals in dit laatste geval acht ik ook indien — zoals in casu — in een buitenlandse arbitrage een bewijsopdracht heeft plaats gevonden, een voorlopig getuigenverhoor in Nederland, alwaar de met het bewijs belaste gedaagde en de getuige hun woonplaats hadden, mogelijk, indien ook overigens aan de voorwaarden van art. 876 Rv. is voldaan. De redactie van art. 876 noopt niet tot een beperking tot voorlopig getuigenverhoor in Nederlandse gedingen hetzij voor de overheidsrechter hetzij voor arbiters.

De aanhef luidt geheel algemeen: In de gevallen waarin bij de wet het bewijs door getuigen is toegelaten (volgt regeling voorlopig getuigenverhoor).

(c) *Hof 's-Gravenhage 3 maart 1967, N.J. 1968 nr. 433. Vordering tot nakoming van een in Engeland gewezen arbitraal vonnis.*

Dit in Engeland tussen twee Nederlandse partijen gewezen vonnis kon noch langs de weg van art. 642 Rv. noch op grond van het Verdrag van Geneve 1927 (partijen zijn niet onderworpen aan de rechtspraak van verschillende Verdragstaten, zoals het Protocol van Geneve 1923 vereist) ten uitvoer worden gelegd. Terecht vorderde eiser dan ook nakoming in Nederland van de scheidsrechterlijke uitspraak die partijen tevoren als bindend hebben aanvaard.

(d) *Hof 's-Gravenhage 18-12-1969, N.J. '71, 2. Nietigheidsmiddel 649 Rv. van toepassing ook al zijn partijen vreemdelingen.*

Volgens de Règles F.I.S. (Fédération Internationale du Commerce des Semences) vond tussen partijen — een Franse en Engelse vennootschap — eerst een arbitrage plaats in Londen; daarna in appel in Den Haag. Appel-arbiters wezen de vordering van de Engelse vennootschap toe. De Franse vennootschap vorderde bij de Rechtbank te 's-Gravenhage vernietiging van het arbitrale vonnis op grond van art. 649, sub 6, Wetboek Burg. Rechtsvordering. Rechtbank en Hof wezen deze eis toe. Bij het Hof

beriep zich de Engelse vennootschap er op, dat beide partijen vreemdelingen waren en de Franse vennootschap zich niet op genoemde grond van het nietigheidsmiddel mocht beroepen, resp. dit beroep in strijd met de goede trouw zou zijn. Het Hof verwierp terecht dit beroep. Nu vaststaat dat partijen arbitrage waren overeengekomen en de appel-arbiters in Nederland hun beslissing hadden gegeven, waarvan de minuut ter griffie van de Rechtbank te 's-Gravenhage was gedeponseed, is het nietigheidsmiddel van art. 649 Rv. van toepassing. Het Hof blijft hier geheel in de lijn van de internationale arbitrage-verdragen (Genève 1927, New York 1958, Genève 1961), welke er van uitgaan dat een arbitraal vonnis kan worden vernietigd door de rechter van het land alwaar het werd gegeven, resp. door de rechter van het land volgens welks recht het werd gegeven. Deze laatste woorden slaan op het geval dat op de arbitrage een ander procesrecht van toepassing is dan het procesrecht van het land waar het vonnis werd gegeven. In dat — uitzonderlijke — geval moet vernietiging gevraagd worden in het land welks procesrecht van toepassing was.

(e) Rechtbank 's-Hertogenbosch 22 november 1968. Engels recht op de overeenkomst van toepassing; over de hoofdvordering moet door arbiters worden beslist.

Volgens Nederlands I.P.R. wordt een overeenkomst, gesloten door twee in hetzelfde land gevestigde tussenpersonen, beheerst door het recht geldend waar de handelende partijen optraden (Engeland). De verwijzing in de overeenkomst naar de bepalingen van de 'Arbitration Act 1950' kan niet anders betekenen dan dat partijen de wil hebben gehad hun geschillen door arbitrage te doen beslechten. Door een in Nederland gelegd conservatoir derden-beslag wordt de Rechtbank niet bevoegd over de hoofdvordering te oordelen. Deze dient haar eigen bestemming te volgen; daarover zal door arbiters dienen te worden beslist.